

Den begrænsede beskyttelse af betegnelsen ”økologi” betyder, at hvis der ikke er tale om landbrugsprodukter, eller der er tale om produkter, der tydeligt ikke har nogen forbindelse med den særlige landbrugsmæssige, økologiske produktionsmetode, kan betegnelsen ”økologisk” frit benyttes om et produkt. Der ses derfor eksempler på, at produkter som hudplejemidler og børnetøj kaldes økologiske, ligesom frisører reklamerer med at være økologiske.

Hvorvidt en vare rent faktisk er økologisk, når den betegnes som økologisk, er for den enkelte forbruger et spørgsmål om tillid og troværdighed. Derfor har kommunikation – og dermed varebetegnelser - større betydning ved markedsføring af økologiske fødevarer end ved markedsføring af konventionelle fødevarer. Under hensyn hertil er det vigtigt, at landbrugsprodukter kun betegnes som økologiske, når de er produceret i overensstemmelse med de fastsatte regler herom, da både begrebet og tilliden hos forbrugerne ellers udvandes. Det røde Ø-mærke kan således kun anvendes på produkter af jordbrugsoprindelse og akvakultur. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget § 5.

6. Gældende ret

Økologiområdet reguleres primært af økologiforordningen fra 1991.

Den gældende økologilov, der er en rammelov, blev vedtaget i 1999. Formålet med loven er at kunne fastsætte strengere nationale særregler og at sikre kontrol og håndhævelse af forordningens bestemmelser.

Muligheden for at fastsætte strengere regler end foreskrevet i forordningen er udnyttet for husdyr. Det drejer sig f.eks. om bestemmelser om længere afvæsningsperiode for grise, forbud mod at næbtrimme høns og en begrænsning af transporttiden for dyr til 8 timer.

Økologisk produktion er et samlet system til landbrugsforvaltning og fødevarerproduktion, der kombinerer bedste praksis på miljøområdet, stor biodiversitet, bevarelsen af naturressourcer, anvendelsen af høje dyrevelfærdsnormer og en produktionsmetode, som imødekommer visse forbrugeres ønsker om produkter, der er fremstillet ved hjælp af naturlige stoffer og processer.

De økologiske regler kan i vidt omfang ses som en overbygning på den lovgivning, der i øvrigt gælder for virksomheder, herunder f.eks. bestemmelser om produktion, fødevarer og foderstoffer. Økologiske virksomheder skal således overholde økologireglerne og den øvrige lovgivning. En del af den lovgivning vedrører ikke den egentlige landbrugsforvaltning eller fø-

devarerproduktion, men gælder generelt for al virksomhedsudøvelse.

Et eksempel på sådan lovgivning, der gælder generelt, er reglerne om arbejdsmiljø. Hvis Fødevarerministeriet i forbindelse med kontrollen af økologireglerne bliver opmærksom på arbejdsforhold, som strider mod arbejdsmiljølovgivningen, skal Arbejdstilsynet underrettes, jf. arbejdsmiljølovens § 75, stk. 2. Forholdet vil da alene blive bedømt i forhold til arbejdsmiljølovgivningen. Derimod vil det ikke være en overtrædelse af økologireglerne. Anderledes forholder det sig med overtrædelse af regler efter dyreværnsloven. Konstaterede overtrædelser vil her typisk være en overtrædelse af en generel regel og samtidig en overtrædelse af de økologiske regler om dyrevelfærd. Ved grove overtrædelser vil forholdet blive anmeldt til politiet af Fødevarerministeriet. Hermed sikres en samlet vurdering af overtrædelsen både i forhold til dyreværnsloven og i forhold til økologireglerne. Hertil kommer, at en overtrædelse, som kan vurderes som en mindre grov overtrædelse af de generelle regler, isoleret set kan blive betragtet som en grov overtrædelse af økologireglerne.

7. Lovforslagets indhold

Med forslaget videreføres og moderniseres hovedindholdet i den gældende lov. Samtidig tilpasses reguleringen til, at området med økologiske fødevarer, visse non-foodprodukter og primærvirksomheder inden for akvakultur af dyr, herunder havbrug og dambrug, i forbindelse med oprettelsen af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender i 2004 blev overført dertil. Lovforslaget skal derfor ses i sammenhæng med forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr.

Med lovforslaget imødekommes i et vist omfang anbefalingerne fra Det Økologiske Fødevareråd. Det drejer sig f.eks. om anbefalingerne vedrørende lovens formålsbestemmelse, videreførelsen af Det Økologiske Fødevareråd, autorisation og Ø-mærket. Herudover afspejler lovforslaget rådets ønske om, at økologiens troværdighed sikres ved, at denne bl.a. udtrykkeligt skal indgå i forbindelse med administration af loven, herunder også i forbindelse med håndhævelse.

Med forslaget til § 1 videreføres og udbygges den eksisterende formålsparagraf. Formuleringen er inspireret af økologiforordningens formålsbestemmelse

Det fremgår af forslaget til § 1, at formålet med loven er at fastsætte rammerne for den økologiske primærproduktion og tilgodese forbrugernes interesse i og forventning om, at de økologiske produkter er produceret i overensstemmelse med økologireglerne.